

Inspel till klimatpolitisk handlingsplan från OX2

Genom ett fortsatt högt tempo, myndighetsstyrning, kommunala incitament samt uppstädning av tillståndsprocessen kan Sverige återta initiativet i samhällsplaneringen för fortsatt välstånd och tillväxt. Nedan listar vi de 10 viktigaste åtgärderna som kan tas i närtid för att säkra att vi når klimatmålen.

- 1. Håll uppe tempot i utbyggnaden av ny elproduktion.** Ju snabbare vi får mer fossilfri energiproduktion på plats desto snabbare når vi klimatmålen. För havsbaserad vindkraft i Svensk Ekonomisk Zon sitter regeringen på hela mandatet. Säkerställ att utredningen på området inte försenar beslut för de parker som ligger långt fram.
- 2. Utmaningarna som en utbyggnad av energiproduktionen innebär med ex artskydd och försvarstresen är för stora för att lösas projekt för projekt.** Ärenden hänskjuts allt oftare till domstol istället för att lösas hos Länsstyrelsen vilket är slöseri med både tid och resurser. Ge tydlig instruktion till länsstyrelser, myndigheter och kommuner om vad som ska prioriteras. Stödet finns i EUs rådsförordning 2022/2577 där utbyggnaden av energiproduktion anses vara ett "övervägande allmänintresse".
- 3. Vi står inför många kriser samtidigt och flera måste lösas parallellt.** Naturliv och biologisk mångfald är under stark press. Här har politiken kraftfulla verktyg. Ställ krav i upphandlingar, krav i tillståndsprocesser och ha ett helhetsperspektiv på projekt. Stimulera till och belöna lösningar, som inte bara sänker kostnader eller höjer effektivitet, utan även sådana som säkrar att framtiden blir bättre och mer hållbar om projektet genomförs än om det inte blir av.
- 4. Energipolitik är större än bara el.** Skifta det energipolitiska målet till ett 100 procent fossilfritt energisystem. Ha en helhetssyn på systemet och bibehåll teknikneutralitet i utvecklingen av systemet och elmarknaden.
- 5. Bemyndiga kommunerna – ge kommunerna rätten att behålla det som idag är en statlig fastighetskatt för energiproducerande projekt.** Se till att kommunerna får ta in denna skatt för att använda till att utveckla den egna kommunen. Det är en rättvis princip, men det handlar också om att säkra lokalt engagemang i den omställningsresa som Sverige genomgår.
- 6. Tidigarelägg när kommunen kommer in med veto, exempelvis redan under myndighetsamrådsfasen.** Förtydliga på vilka grunder kommunen ska yttra sig. Det bör vara utifrån hur marken bäst ska användas och inte vindparkens utformning och påverkan på omgivningen. Dessa frågor prövas senare under tillståndsprocessen. Ett jakande besked ska gälla under hela tillståndsprocessen.
- 7. Städa upp i tillståndsprocessen – minska antalet gånger som en myndighet behöver tycka till om ett projekt.** Ställ högre krav på Länsstyrelsen att redan i samrådsfas vara tydliga med ansökans omfattning. På så sätt behöver projekten inte ständigt komplettera med ny information, vilket i sin tur inte innebär att alla aktörer på nytt behöver samrådas med.
- 8. Ta fram en vätgasstrategi.** Använd och styr marknadens aktörer och skjut till medel där en vätgasinfrastruktur inte bär sig kommersiellt. Utvecklingen av energiproduktion i Östersjön kräver en internationell strategi vilket är en fråga att driva under Nordiska Ministerordförandeskapet.
- 9. Accelerera utbyggnaden av elnät och optimera användningen genom att möjliggöra för villkorade avtal mellan kund och elnätsföretag.** Det gör att elnätsföretaget inte måste garantera full tillgänglighet hela tiden, kunden kan då lösa sitt behov på annat sätt, styra ned sin användning eller använda energilager som "buffert". Detta ökar kapaciteten i näten och optimerar användningen av befintlig struktur.
- 10. Svenska Kraftnäts intentionsavtal snedvrider konkurrensen för havsbaserade såväl som landbaserade vindkraftsprojekt – säkerställ att dessa slopas.**